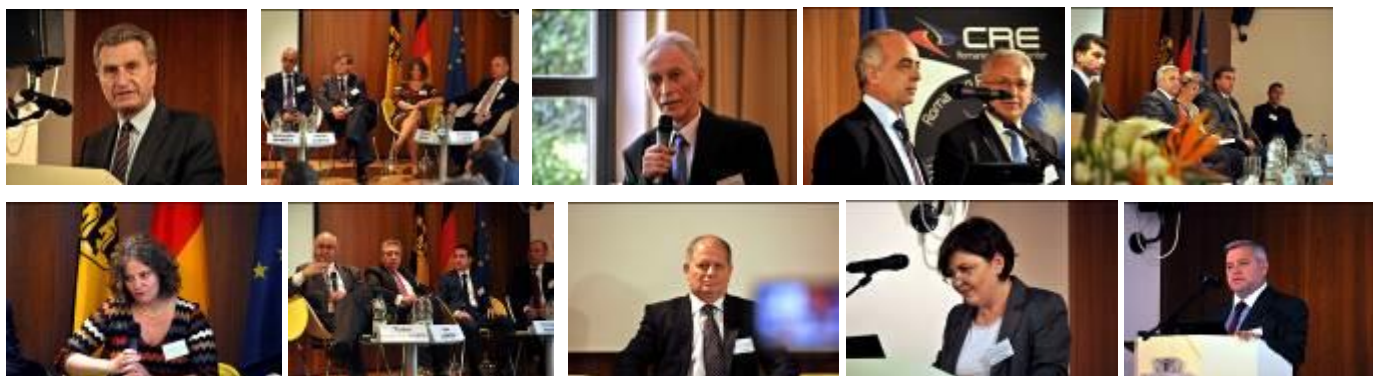

15 mai, Ziua Energiei Românești la Bruxelles

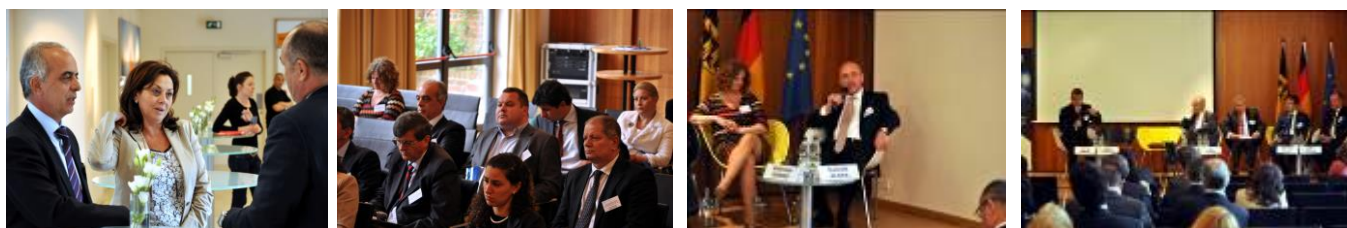
Politica energetică românească și europeană a fost în centrul atenției la Bruxelles, în cadrul evenimentului internațional „**România, un Pol Energetic în Europa**”, organizat pe 15 mai de către Centrul Român al Energiei (CRE), în cooperare cu Reprezentanța permanentă a României pe lângă Uniunea Europeană.

Evenimentul s-a desfășurat la Sediul Reprezentanței Statului Baden-Württemberg pe lângă Uniunea Europeană, distingându-se prin prezența **Comisarului European pentru Energie, Günther Oettinger**. Acesta a discutat despre prioritățile energetice ale României și ale Uniunii Europene împreună cu membrii executivi ai CRE, reprezentanți ai Comisiei Europene, membrii ai Parlamentului European și ai Parlamentului României, precum și cu reprezentanți ai altor asociații și companii energetice active în Bruxelles.

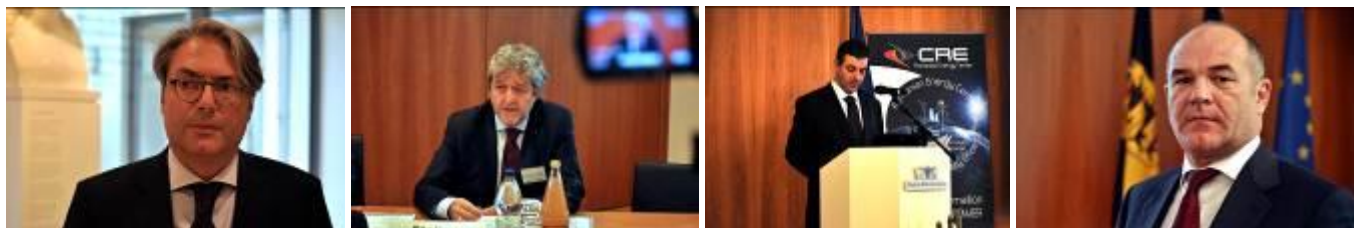

Dezbaterile au fost structurate în **trei sesiune tematice** și au vizat obiectivele energetice ale României și ale UE, în contextul strategiei de creștere „Europe 2020” și al integrării pieței europene a energiei, rolul de pol energetic european al României, evoluția și provocările pieței energetice locale și regionale. În cadrul evenimentului, CRE și-a prezentat și raportul de activitate pe anul 2012.

Prima sesiune: Alocuțiuni de deschidere

Prima sesiune a fost marcată de mesajele de deschidere ale dl. **Stelian Gal**, Președintele CER, al **Excelenței Sale domnul Ambasador Mihnea Motoc**, Reprezentant Permanent al României pe lângă Uniunea Europeană, respectiv de mesajul scris transmis de către dl. **Constantin Niță**, Ministrul Energiei, nu înainte ca participanții să fie întâmpinați de dl. **Johannes Jung**, Directorul Reprezentanței Statului Baden-Württemberg.

De la stânga la dreapta: dl. Johannes Jung, dl. Stelian Gal, Excelența Sa, dl. Ambasador Mihnea Motoc, dl. Ioan Roșca, transmițând mesajul din partea Ministrului Delegat al Energiei

Excelența Sa, domnul Ambasador Mihnea Motoc, Reprezentant Permanent al României pe lângă Uniunea Europeană, a salutat implicarea și rolul României în proiecte menite să contribuie la securitatea și diversificarea energetică regională, amintind inițiative precum Nabucco, AGRI LNG, proiectele de interconectare energetică a României cu Republica Moldova, Ungaria și Bulgaria. Excelența Sa a mai subliniat importanța creării unei piețe integrate a energiei la nivel european pentru asigurarea unor resurse de energie sigure, sustenabile și accesibile, declarând că România va continua să susțină aceste demersuri europene.

„Subiectul discuțiilor noastre de astăzi este relevant atât pentru dezvoltarea economică a Europei și pentru competitivitatea globală, cât și pentru obiectivele climatice. Energia reprezintă o componentă importantă a problematicei internaționale a Uniunii Europene. Vă asigur că România și misiunea sa permanentă pe lângă UE vor continua să aibă un dialog constant și permanent cu Biroul CRE, cu scopul de a promova interesul companiilor energetice românești la nivel european. Privesc cu încredere activitatea noastră comună în viitor.” – Excelența Sa, domnul Ambasador Mihnea Motoc

• • •

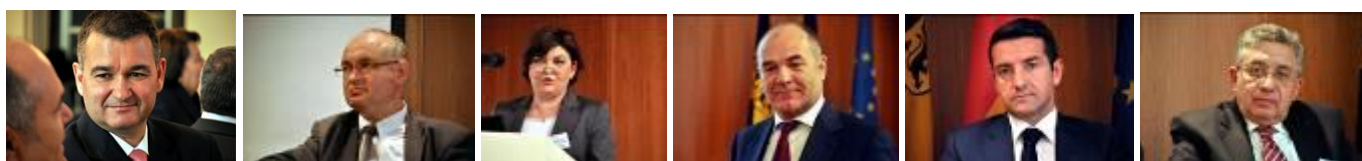
Dl. **Constantin Niță**, **Ministrul Delegat al Energiei**, a dorit să transmită un mesaj scris reprezentanților CRE și participanților la eveniment, salutând prezența activă a CRE și asigurând reprezentanții de susținerea Ministerului în demersurile întreprinse de Centru. *„România are capacitatea de a fi un jucător important pe piața regională de energie din Europa de Sud-Est datorită resurselor naturale pe care le deține. Este necesar să valorificăm aceste resurse în beneficiul economiei naționale, însă este nevoie de investiții”, a transmis acesta. „Pentru informarea continuă a producătorilor, operatorilor de transport și de sistem, a distribuitorilor de energie electrică, petrol și gaze privind inițiativele legislative și reglementările UE în domeniile menționate, în sprijinul implementării efective și eficiente a acestora, rolul CRE este foarte important”, a mai citit mesajul din partea Ministrului Delegat al Energiei.*

• • •

În deschiderea evenimentului, dl. **Stelian Gal**, **Președintele CRE**, a vorbit despre oportunitățile și provocările energetice la nivel național și european: *„Obiectivele europene și integrarea pieței europene a energiei aduc modificări semnificative pentru sectorul energetic național.”* Acesta a adăugat: *„România trebuie să fie un partener proactiv în îndeplinirea acestor obiective. Pentru aceasta, însă, trebuie să capitalizăm importantul potențial energetic de care dispunem: un mix energetic diversificat și echilibrat, independența energetică de 80%, care ne plasează pe locul trei în Uniunea Europeană, infrastructura robustă, capacitățile de stocare a electricității și gazelor, expertiza îndelungată și resursele noastre naturale. În același timp, însă, sectorul energetic românesc trebuie să răspundă unor provocări majore, datorate infrastructurii învechite, disipării energiei și investițiilor scăzute în generarea tradițională. Acestea sunt prioritățile României în acest moment.”*

Sesiunea II: Strategia energetică a UE și României

A doua sesiune a fost dedicată măsurilor strategice și priorităților pe termen lung ale Uniunii Europene și României, în contextul planului de acțiune „Europe 2020” și eforturilor în direcția asigurării securității energetice a Europei. Sesiunea, moderată de dl. **Valeriu Binig**, director în cadrul Deloitte, a regăsit în panel specialiști și factori de decizie la nivel național și european: **Tudor Constantinescu**, Consilier Principal în cadrul DG ENER – Comisia Europeană, dna. **Adina Vălean**, membru al Comitetului pentru Industrie, Cercetare și Energie din Parlamentul European, dl. **Ioan Roșca**, Director General Electrica S.A. și Vicepreședinte CRE, dl. **Corneliu Bodea**, Vicepreședinte Adrem Invest S.A. și Vicepreședinte CRE, respectiv dl. **Ion Lungu**, Președintele Asociației Furnizorilor de Energie Electrică din România.

De la stânga la dreapta: dl. Valeriu Binig, dl. Tudor Constantinescu, dna. Adina Vălean, dl. Ioan Roșca, dl. Corneliu Bodea, dl. Ion Lungu

Moderatorul sesiunii, dl. **Valeriu Binig**, director în cadrul Deloitte, a vorbit în prezentarea sa despre prioritățile de investiții în infrastructura energetică românească, amintind despre includerea inelului energetic de 400 KV în sistemul energetic național, despre evoluția integrării producției eoliene în curba producției în perioada august 2012 - mai 2013, menționând că, având în vedere evoluția necesarului de putere, „*criza economică a salvat sistemul electroenergetic de la un colaps.*”

Dl. **Tudor Constantinescu**, Consilier Principal în cadrul DG ENER – Comisia Europeană, s-a adresat audienței cu o prezentare despre strategia „Europe 2020” și prioritățile pe termen lung ale Uniunii în domeniul securității energetice și al diversificării surselor. Acesta a amintit despre Cartea Verde privind un cadru pentru 2030 pentru politici în domeniul climei și al energiei, amintind cele trei obiective: înregistrarea de progrese în domeniul dezvoltării sustenabile, al siguranței furnizării de energie și în cel al creșterii competitivității. Vorbind despre obiectivele energetice pe termen lung, acesta a declarat că energia regenerabilă va avea un rol central în 2050, amintind la priorități și o infrastructură îmbunătățită și mai inteligentă, precum și o eficiență energetică mai crescută. „*Integrarea acestor energii regenerabile, pentru a fi viabile și competitive din punct de vedere al prețurilor, precum și importanța crescută a tehnologiei vor fi două dintre provocările Europei în următorii ani*”, a declarat acesta. Dl. Constantinescu a vorbit și despre beneficiile unei piețe comune a energiei, atrăgând însă atenția că trebuie creat un câmp de joc comun, ceea ce va presupune o creștere a prețurilor în România, pentru a fi aduse la nivelul celor din Europa, și că trebuie găsite soluții la nivel național pentru a gestiona cât mai eficient această creștere.

• • •

Dna. **Adina Vălean**, membru al Comitetului ITRE din cadrul Parlamentului European, a făcut referire la măsurile luate la nivel european în domeniul politicilor energetice, salutând prevederile Tratatului de la Lisabona, care acordă UE puterea de a integra politicile la nivelul statelor membre. Din rolul de raportor, dna. Vălean a amintit și de Connecting Europe Facility (CEF) și de mecanismul de alocare a fondurilor europene pentru investiții în domeniul energiei. „*Doresc să urez Centrului Român al Energiei și membrilor săi mult succes în valorificarea tuturor oportunităților oferite de spectrul afacerilor europene în domeniul energiei. Industria românească, ca și societatea românească, reprezentată de clienții și angajații dumneavoastră, au dreptul să fie parte a procesului de decizie în Uniunea Europeană,*” a afirmat dna. Vălean în încheierea intervenției sale.

• • •

Dl. **Ioan Roșca**, Directorul General al Electrica S.A., a susținut o prezentare despre strategia companiei, subliniind faptul că infrastructura de operare învechită trebuie înlocuită. „*Rețelele viitorului trebuie să fie flexibile, eficiente, de*

încredere, astfel încât să fie asigurată siguranța furnizării. Electica, în calitate de distribuitor și furnizor de energie electrică, este pregătită să facă față provocărilor viitoare”, a declarat acesta.

• • •

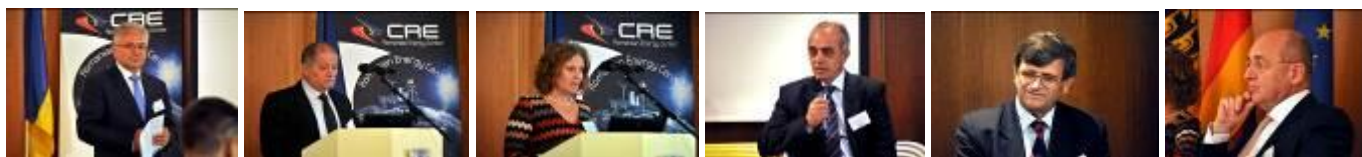
Dl. Corneliu Bodea, Vicepreședinte Adrem Invest S.A., a făcut o trecere în revistă a sectorului energetic românesc, amintind despre reducerea accelerată a resurselor naturale, despre nevoia presantă de a integra energie din surse regenerabile, de creșterea consumului la energie și a prețurilor, care a determinat o scădere a accesibilității energiei, precum și de nevoia de a identifica soluție eficiente din punct de vedere energetic. *„UE trebuie să sprijine piața prin finanțări, politici și strategii privind folosirea eficientă a resurselor”, a punctat acesta.*

• • •

Dl. Ion Lungu, Președintele Asociației Furnizorilor de Energie Electrică din România, a vorbit despre sustenabilitatea energetică, declarând că *„este vorba de a găsi un echilibru între creșterea economică, nevoia de a proteja mediul înconjurător și responsabilitatea socială. Pentru a asigura o calitate a vieții ridicată pentru generațiile viitoare, politicile în domeniul energiei sustenabile trebuie construite pe baza a patru piloni: disponibilitate, accesibilitate, costuri rezonabile, gestionarea impactului asupra mediului.”* Acesta a mai subliniat că, în indexul mondial al sustenabilității, România se află pe un trend descendent în ceea ce privește performanța energetică.

Sesiunea III: Opțiuni pentru energie – România ca Pol Energetic în UE

Moderatorul celei de-a treia sesiuni, **dl. Mihai Păun**, reprezentant al ENTSO-E, i-a avut alături în cadrul dezbaterii pe tema opțiunilor energetice și a rolului de pol energetic european al României pe **dl. Ștefan Gheorghe**, Directorul General Transelectrica, pe **dna. Gabriela Mareș**, Director General Adjunct al Transgaz, pe **dl. George Manole**, Directorul General Eximprod S.A., pe **dl. Ștefan Gadola**, Vicepreședinte Energobit Grup S.A., respectiv pe **dl. Gabriel Aldea**, Director General SIVCO Belgia și Delegat permanent al SIVCO S.A. pe lângă Uniunea Europeană.

De la stânga la dreapta: dl. Mihai Păun, dl. Ștefan Gheorghe, dna. Gabriela Mareș, dl. George Manole, dl. Ștefan Gadola, dl. Gabriel Aldea

Dl. Mihai Păun, specialist pe probleme legate de dezvoltarea rețelelor electrice de înaltă tensiune în cadrul **European Network of Transmission System Operators for Electricity**, a discutat despre instrumentele necesare și despre provocările dezvoltării infrastructurii de transmisie a energiei electrice, menționând existența a trei probleme în realizarea infrastructurii necesare: 1) întârzierile datorate procedurilor de aprobare, care fac ca o treime din lucrările la infrastructura de transmisie să fie amânate; 2) lipsa compatibilității politicilor energetice naționale ale statelor membre și menținerea stabilității la nivelul legislației Europene; 3) un cadru de finanțare previzibil, stimulente și o legislație favorabilă operatorilor rețelelor de transport. **Dl. Păun** a prezentat și proiectul de cercetare și dezvoltare e-Highway2050, susținut de CE-DG Research, având ca obiectiv elaborarea unei noi metodologii de planificare capabilă să ofere, în trei ani, o primă versiune coerentă a Planurilor de Dezvoltare Modulară a sistemului paneuropean de transport al energiei pentru intervalul 2020-2050.

• • •

Dl. Ștefan Gheorghe, Directorul General al Transelectrica, a vorbit, printre altele, despre principalele provocări ale operatorilor rețelei de transmisie (TSO), amintind printre acestea integrarea surselor de energie regenerabilă în

mixul energetic, incertitudinile privind evoluțiile viitoare ale coșurilor de generare și de consum, investițiile în proiectele de dezvoltare a rețelei de transmisie a energiei electrice, precum și obținerea drepturilor de proprietate sau de utilizare asupra terenurilor. Acesta a declarat că Transelectrica sprijină integrarea energiilor regenerabile și că „susține înființarea unei piețe regionale a energiei electrice.”

• • •

Dna. **Gabriela Mareș, Director General Adjunct al Transgaz**, a făcut referire, în prezentarea sa, la prioritățile industriei de gaze naturale a Uniunii Europene, amintind printre acestea diversificarea resurselor, în condițiile în care, potrivit estimărilor, UE va ajunge să importe 78% din necesarul de gaz până în 2021. De asemenea, dna. Mareș a vorbit și despre nevoia deschiderii celui de-al patrulea coridor de transport al gazelor naturale – Southern Gas Corridor –, care ar urma să fie folosit pentru transportul a 10-20% din cererea estimată de gaze a UE până în 2020. „În calitate de membru al UE, România trebuie să își alinieze prețurile interne la gaze naturale cu cele ale celorlalte state membre, întrucât consumatorul final din România plătește unul dintre cele mai prețuri pentru gazul consumat”, a punctat aceasta vorbind despre situația sectorului național de gaz.

• • •

Directorul General Eximprod S.A., dl. George Manole, a dorit să transmită un mesaj oficialităților europene și române, în special Comisiei Europene și Ministerului Energiei, referitor la cadrul de reglementare, care nu este suficient de transparent, de stabil și de predictibil. „Voi închide fabricile, voi stopa activitățile de producție și investițiile în regenerabile în cazul în care cadrul de reglementare nu va fi suficient de transparent, de stabil și de predictibil”, a menționat dl. Manole referindu-se în continuare la schema de susținere a regenerabilelor aflată în discuție la București.

• • •

Dl. **Ștefan Gadola, Vicepreședinte Energobit Grup S.A.**, a vorbit despre avantajul folosirii surselor de energie regenerabilă, declarând că Dobrogea are un potențial ridicat de folosire a energiei eoliene și a celei solare. Potrivit acestuia, România obține cu 20% mai multă energie eoliană din aceeași capacitate instalată comparativ cu alte țări, concluzionând, pe un ton optimist dar carismatic, că „este păcat să piară în vânt această energie.” „Cadrul de reglementare și legislația în domeniul energiei trebuie revizuite astfel încât să devină stabile, predictibile și ușor de aplicat”, a adăugat dl. Gadola.

• • •

Delegatul permanent al SIVCO pe lângă UE, dl. Gabriel Aldea, a vorbit despre soluțiile informatice cu aplicabilitate în industria de energie oferite de SIVCO, cu accent pe e-energy, declarând, în încheiere, că este bucuros că a putut participa la această întâlnire care „reunește întreaga familie energetică românească”.

Sesiunea IV: O Piața Europeană regională a energiei – Evoluții și Provocări

A patra sesiune, moderată de către dl. **Jean Constantinescu**, expert pe probleme de energie, i-a văzut în panel pe dl. **Nicholas Emirzas**, Executive Manager al Organization of the Black Sea Economic Cooperation (BSEC), pe dl. **Niculae Havrileț**, Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Energie (ANRE), pe dna. **Mirela Săndulescu**, Head of Strategy Cooperation Office în cadrul OPCOM, pe dl. **Ion Lungu**, Președintele Asociației Furnizorilor de Energie Electrică din România, respectiv pe dl. **Mihai Sănduleac**, Directorul ECRO. Aceștia au discutat, timp de aproape două ore, despre evoluția și provocările pieței energetice locale și regionale.

De la stânga la dreapta: dl. Jean Constantinescu, dl. Nicholas Emirzas, dl. Niculae Havrileț, dna. Mirela Săndulescu, dl. Mihai Sănduleac, dl. Ion Lungu

Dl. **Jean Constantinescu**, moderatorul sesiunii, a oferit o privire de ansamblu asupra viitoarelor provocări ale pieței regionale a energiei, amintind despre măsurile pe care UE a anunțat că le va lua pentru îmbunătățirea mecanismelor pieței, printre acestea fiind implementarea unei legislații a pieței interne și asigurarea unui design mai flexibil al pieței. Potrivit acestuia, încă există preocupări legate de lipsa transparenței, declarând: *„Militez pentru un model al pieței ușor diferit. Coridoarele trans-naționale nu sunt o idee fericită. Pentru a le reglementa, UE a elaborat o legislație care nu este benefică, aceasta ar urma să mențină 27 de piețe naționale.”* Acesta a continuat spunând că *„există numeroase surse de flexibilitate. Limitele de transfer de-a lungul unor interconectări relevante ar trebui să fie, de exemplu, exclusiv în responsabilitatea operatorilor de sistem. Trebuie să aplicăm modelul nodal „intrare-ieșire” nu doar tarifulor, ci și capacităților de transmisie. Sunt de părere că acesta va fi modelul de funcționare a pieței în viitor.”*

Dl. **Nicholas Emirzas**, Executive Manager al Organization of the Black Sea Economic Cooperation (BSEC), a vorbit despre rolul important pe care regiunea Mării Negre îl are pentru securitatea energetică și pentru diversificarea surselor de energie, tocmai datorită poziției sale geografice, la intersecția mai multor rute de transport al energiei. În continuare, acesta a prezentat obiectul de activitate al BSEC, precum și agenda economică a organizației, declarând că BSEC este puternic interesată de cooperarea cu forumul Uniunii Europene.

• • •

Președintele ANRE, dl. **Niculae Havrileț**, a reamintit în prezentarea sa țintele europene privind eficientizarea pieței interne, printre acestea numărându-se și finalizarea pieței interne de energie până în 2014. Acesta și-a continuat intervenția prezentând acțiunile identificate de CE pentru a contribui la finalizarea pieței interne de energie electrică din România: eliminarea prețurilor reglementate, realizarea unei piețe intra-day funcționale, implementarea alocărilor coordonate de capacitate pe toate granițele, reevaluarea tarifulor de transport aferente tranzacțiilor transfrontaliere, revederea regulilor discriminatorii de participare pe bursa OPCOM, dezvoltarea interconexiunilor. Potrivit reprezentantului ANRE, deregularizarea pieței rămâne principala provocare în România.

• • •

Dna. **Mirela Săndulescu**, Head of Strategy Cooperation Office în cadrul OPCOM, a prezentat date privind activitatea OPCOM, evoluția prețurilor și prognoza pentru următoarea perioadă, declarând că *„OPCOM își desfășoară activitatea în conformitate cu cele mai bune practici la nivel european.”*

• • •

DI. Mihai Sănduleac, Directorul ECRO, a expus principalele avantaje ale centralelor energetice virtuale – Virtual Power Plants (VPP) –, ce permit cuplarea de resurse complementare, transformate într-un proces inteligent de agregare, caracterizat prin predictibilitate crescută, control și disponibilitate. „*Compania noastră a analizat în detaliu potențialul VPP în România și este dispusă să implementeze aceste tehnologii la nivel local*”, a declarat acesta.

Sesiunea finală

DI. Günther Oettinger, Comisarul European pentru Energie, s-a alăturat participanților la eveniment spre finalul dezbaterii, adresându-se și discutând timp de aproape o oră cu cei prezenți. În discursul său, Comisarul a felicitat România pentru progresele înregistrate în ultimii ani, declându-se încrezător în faptul că România își va îndeplini angajamentele asumate până în 2020, printre acestea numărându-se și cel de a crește ponderea energiilor regenerabile în mixul energetic la 24% până în 2020. Acesta a amintit progresul înregistrat de România în domeniul eficienței energetice, completarea conexiunii Arad-Szeghed cu Ungaria și conexiunea cu Bulgaria, eforturile făcute în diversificarea resurselor și implicarea țării în proiecte precum Nabucco. Comisarul a subliniat, însă, că mai sunt multe de făcut, amintind deregularizarea prețurilor și îmbunătățirea interconectărilor, și și-a exprimat susținerea pentru creșterea fondurilor europene alocate pentru interconectarea unor țări precum România la rețeaua europeană.

„Din punct de vedere strategic și structural, România reprezintă un element integral și indispensabil al pieței energetice europene. Aveți un rol important în regiune. Odată cu extinderea noului proiect energetic comunitar către Europa de Est și Balcani se deschid noi oportunități pentru România. Însă, pentru a atinge acest obiectiv, avem nevoie de o bună funcționare a pieței, de respectarea tuturor regulilor, de crearea unui cadru potrivit pentru investiții. Vă mulțumesc încă o dată pentru inițiativa Centrului Român al Energiei de a veni la Bruxelles pentru a discuta despre piața de energie și despre politica energetică în Europa și în România. Avem multe să vă oferim. La fel, aveți multe să ne oferiți. Împreună, ca o echipă europeană, putem pune România pe harta energetică și putem consolida piețe de energie europeană și securitatea energetică în același timp.” – **Günther Oettinger, Comisarul European pentru Energie.**